

Det här verket har digitaliserats vid Göteborgs universitetsbibliotek.
Alla tryckta texter är OCR-tolkade till maskinläsbar text. Det betyder att du kan söka och kopiera texten från dokumentet. Vissa äldre dokument med dåligt tryck kan vara svåra att OCR-tolka korrekt vilket medför att den OCR-tolkade texten kan innehålla fel och därför bör man visuellt jämföra med verkets bilder för att avgöra vad som är riktigt.

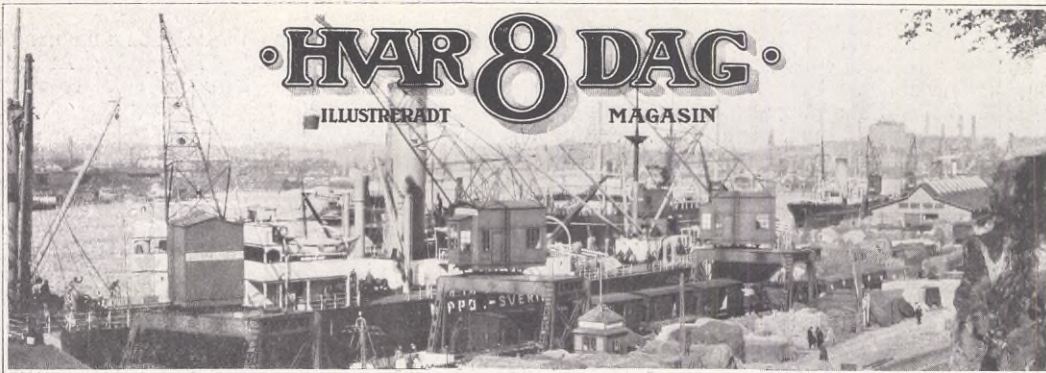
This work has been digitised at Gothenburg University Library.
All printed texts have been OCR-processed and converted to machine readable text.
This means that you can search and copy text from the document. Some early printed books are hard to OCR-process correctly and the text may contain errors, so one should always visually compare it with the images to determine what is correct.

· HVAR 8 DAG ·

ILLUSTRERADT

MAGASIN

CÖTEBORGS HAMN. — H. 8. D.S. CÖTEBORGSFOTOGRAF.

17:DE ÅRG

DEN 24 SEPTEMBER 1916

N:o 52

Foto. Karnell, Gbg.

TILL GÖTEBORGS HÖGSKOLAS 25-ÅRSJUBILEUM.

Kladd: Bengt Stålvorsparr

P. J. VISING.

O. SYLWAN.

PROFESSOR. — PROMOTOR VID PROMOTIONEN.

PROFESSOR — REKTOR VID GÖTEBORGS HÖGSKOLA

Göteborgs Högskola är Sveriges yngsta och än så länge minsta läroanstalt med universitetsmässig undervisning. Den 15 september 1891 öppnade den för första gången sina föreläsningssalar och i år har den med en doktorspromotion i högtidligare former än annars firat sin kvartsekeltillvaro.

Den som vill följa Göteborgs Högskola tillbaka till det första fröet af dess genesis, får söka utgångspunkten så långt fordomtima som vid tiden för Bohusläns och de skånska landskapens införljning med Sverige. Vid det "utskottsmöte", som hölls i Göteborg tre månader efter Roeskildfreden, påpekades betydelsen af ett lärosäte i Göta rike för de nyvunna landskapens försvenskning. Om platsen rådde, heter det i protokollet, någon meningskiljaktighet. "Somliga mente därtill vore bekvämligast i Göteborg, men en part pugnerade (kämpade) för Linköping. Kongl. Maj:ts talade ock om, att han ville inrätta ett gymnasium i Lund." Dit vardt också sedermera (1668) i verkligheten den nya Academia Carolina Conciliatrix förlagd. Dessförinnan hade "Hans Kongl. Maj:ts Academi eller Gymnasium uti Gothenburg" fått mottaga vårt lands hittills största stipendiestiftelse: Margareta Hvitfeldts. Underligt att denna än i dag icke helt kommit den läroanstalt till godo, för hvilken den uppenbarligen och ursprungligen var i främsta rummet afsedd!

När högskoletanken nästa gång dyker upp i förbindelse med Göteborg, är det likaledes i folkförenande skandinaviskt intresse. När den store danske folkuppfostraren Grundtvig år 1839 framkastade idén "om Nordens videnskabelige Forening", tänkte han sig den förverkligad genom en "Nordisk Højskole" i Göteborg, olik de äldre icke blott genom sin frigjordhet från den då allrådande latiniteten, utan äfven genom ett nytt arbetssätt efter Oxfords och Cambridges mönster motsatt det tidigare tyskt-skolastiskt färgade.

Det ar ej synnerigen svart att från denna grundtvigska högskoletanke af rätt fritt och obestämt kynne söka sig fram till den konception af densamma, som gaf den kraft till förverkligande. Det är nu tvillingnamnen *Viktor Rydberg* och *Sven Adolf Hedlund*, hvilka framstå som den Göteborgska högskolans andliga fäder. Lösenordet om en "fri akademi" skall först hafva uttalats af den förstnämnde, som därvid hänvisat till en dylik i Bryssel 1838 upprättad institution. Offentligt synes denna lösen först hafva utgifvis i en artikel i Göteborgs Handels- och Sjöfartstidning den 24 maj 1864, hvilken artikel emellertid gifver vid handen, att idén både länge och väl diskuterats man och man emellan. Den "fria akademien" tänktes som motsats mot "undervisningsanstalter för särskilda lefnadsyrken". I densamma skulle lärostolarne icke vara på förhand gifna utan bestämmas af *tvänne* faktorer: tillgången på en god personlig lärarekraft och läroämnets betydelse. En stor tanke som emellertid icke skulle bringas till förverkligande. Än i dag är det svenska snillet som regel dömdt till läroverkslärarens lott, därest det går utanför fakulteternas eller de officiella läroämnesnas gränser.

Hufvudansvaret för eller, om man hellre vill, hufvudförtjänsten af, att den fria högskolan i Göteborg i själfva verket kom att te sig såsom i stort en efterbildning af statsuniversitetens filosofiska fakulteters humanistiska sektion, ligger

hos en tredje man, som i detta sammanhang icke bör glömmas: *Sigfrid Wieselgren*. Af honom framfördes krafvet på fasta lärareplatser och examensrätt.

Det betydde den fria akademiens slopande och ett antagande af statsuniversitetens former. Nog sved det i hjärtat på de ursprungliga förslagsställarne. Men till gengäld hade Wieselgren mecenaterna på sin sida. Till de ursprungliga donationerna af *Fredrik Lundgren* och *Edvard Magnus* lade *Darid Carnegie* den afgörande summan, förbunden med vilkor, som säkerställde den Wieselgrenska lösningen. Och det var på detta sätt, som högskolans öppnande redan 1891 möjliggjordes. Den räknade då endast sju professorer. *Oscar Ekman* hade möjliggjort den sjunde.

Sedan dess har Sveriges fjärde högskola i olika hänseenden utvecklats. Af *Olof Wijk* och hans maka, af *Oscar Ekman*, af *August Röhss*, af *Andrew Carnegie* m. fl. har den mottagit medel, möjliggörande upprättandet af nya lärostolar och andra anordningar till undervisningens fromma. Af *Oscar Ekman* har den fått mottaga ett eget hem. *Gabriel Heyman* har helt nyligen utrustat Göteborgs stadsbibliotek med medel att tillgodose behovet af vetenskaplig litteratur. Allt i allt kan det väl sägas, att Göteborgs högskola med därtill knutna institutioner utgör ett glänsande bevis på den allmänanda och det mecenatskap, hvarför man af gammalt plägar prisa rikets andra stad.

Frågar man sedan, hvad den unga högskolan utträttat, är det nästan nog att hänvisa till dess lärare. Alla kunna vi icke här uppräknas, men några förtjäna särskildt att nämnas. *Axel Kock* och *Hjalmar Edgren*, *Johannes Paulson*, *Johan Vising*, *Ludvig Stavenow* och *Otto Sylwan* ha beklädt rektorsämbetet. *Rudolf Kjellén* har här först i föreläsningar utvecklats sin geopolitik och *Otto Nordenskiöld* varit Sveriges förste naturvetenskapligt bildade geografiprofessor. *Gustaf Cederschiöld* har här föredragit språkvetenskapliga föreläsningar, hvilka vunnit allmänhetens öra lika mycket som männens af facket, och *Evald Lidén* intager platsen såsom vårt lands väl främste man inom den jämförande språkforskningen. Sådana lärare sådana lärjungar! Af dessa senare skall blott nämnas en enda: *Carl Grimberg*, han som är i färd med att om igen lära svenska folket läsa sin underbara historia.

Ett alldeles särskildt erkännande har Göteborgs Högskola gjort sig förtjänt af från allmänhetens sida genom de två serier i bokform utgifna *populärvetenskapliga föreläsningar*, som tillkommit genom dess föranstaltande. Ett stort antal förtjänstfulla rent vetenskapliga undersökningar ha sett dagen i dess *årsskrift*. Både genom de förra och de senare har högskolan gjort värdefulla inlägg i vårt folks andliga odling.

Som det en högskola ägnar och anstår, har Göteborgs Högskola firat tjugufemårsdagen med en promotion. En alldeles särskildt anmärkningsvärd omständighet vid denna var att den svenska tonkonsten då för första gången hedrades med den akademiska lagern i *Wilhelm Stenhammars* person. *Otto Sylwan* presiderade och *Johan Vising* utdelade lärdomens hederstecken. Öfriga nordiska universitet, högskolor och vetenskapliga institutioner bringade sina hälsningar:

Vivat crescat, vigeat, floreat academia gotoburgensis!

1. MARKNADSGATAN I GAMLA ALLÉN. 2. o. 3. POPULÄRA BÖSSINSAMLARE. 3. Fru Mary Jonson vid Nya Teatern.

På grund af de betydligt ökade framställnings- och expeditjonskostnaderna halva under- tecknade tidningar sett sig nödgade att höja

lösnummerpriset till 15 öre

från och med den 1 Oktober för **Hvar 8 Dag** och **Veckojournalens Nationalupp- laga.**

Å **järnvägen** kosta dessa tidningar från samma tider **20 öre.**

Prenumerationspris å Posten och i Bokhan- deln från samma tider:

för helt år **Kr. 7.50** för 2 kvartal **Kr. 4.—**
 „ 3 kvartal „ **6.—** „ 1 „ „ **2.—**
 Stockholm och Göteborg i Sept. 1916.

HVAR 8 DAG. VECKOJOURNALEN.

KRONPRINSEN BESER DEN NYA IDROTTSPLATSEN ULLERVI I GÖTEBORG. — HVAR 8 DAGS GÖTEBORGSFOTOGRAF.

GÖTEBORGS NYA KONSTSLÖJDMUSEUM.

FÖR HVAR 8 DAG AF FIL. D:R SIXTEN STRÖMBOM.

Foto. Backlund, Göteborg.

Klisché: Bengt Silfversparre.

I fredags, den 15 september invigdes högtidligt Röhsska Konstslöjdmuseet i Göteborg. Den stora röda tegelbyggnaden, som så påfallande bryter af mot de omgivande husen vid Vasagatan, har nu i öfver två år frestat folks vetgirighet genom sina stängda portar och den nimbus af kulturell märklighet, som den nya institutionen fått omkring sig redan så att säga innan den genomgått fosterproceduren.

Den första tanken till att skapa en offentlig samling för konstindustriella föremål i Göteborg framkastades redan på 1870-talet af den nyss aflidne byråchefen Wilhelm Berg, en på mer än ett område banbrytande man. Att idén sedan dess gripit allt större intresse för sig, visa de betydande donationer som enskilde män gjort för att befrämja dess förverkligande. Den största grundplåten till museets existensmedel lades för en del år sedan af bröderna August och Wilhelm Röhss, de två mecenater, hvars namn också fästats

C. WESTMAN.
Musebyggnadens arkitekt.

Bilden t v :

GROSSHANDLAN-
DEN HJALMAR WIJK,
museistyrelsens ord-
förande, och
DOC. AXEL NILS-
SON, museets intendent

37887 foto 1914

RÖHSSKA KONSTSLÖJDMUSEET vid Vasagatan i Göteborg.

Klisché: Bengt Silfversparre.

Efter fotografi.

RUMSINTERIÖR FRÅN 1700-TALETS STOCKHOLM.

KONSTSLÖJDMUSÉET

vid den unga institutionens. Under de år, som förlutit sedan Göteborgs stad fick mottaga deras gåva, har museitanken haft en lång och besvärlig utvecklingsgång, innan den kunnat anta så klara och fasta former, som den nu framträdt i. Saken gällde nämligen både att skaffa samlingar och byggnad. Stommen i de förra utgöras af Göteborgs slöjdförenings lilla kollektion af mönsterföremål, hvilken under årens skiftande konstutveckling alltmera förlorat sin mönstergilla karaktär och därför på sistone endast i ytterst decimerad numrär införlivats med muséets samlingar. De förnämsta grupper af föremål, som därefter tillkommit, äro Fredrik Martins samling

af japanska konstslöjdföremål, som inköptes för enskilda medel för omkr. tio år sedan, en del af de Nilssonska samlingarna i Skara, förvärfvade genom kommunalt anslag, friherre P. Hiertas förnämliga bokbandsamling samt slutligen sist men inte minst den mängd af kinasaker, som doktor Thorild Wulff åren 1913 och — 14 hopförde under äventyrliga och duktiga färder i Middens rike. De som möjliggjorde denna expedition, voro fru Caroline Wijk samt herr Klaes Fähræus.

I öfrigt ha museisamlingarne vuxit genom enstaka inköp och gåvor.

Hvad som emellertid vållat musei styrelse större svårigheter än samlingarnas anskaffande är själva

byggnadsfrågan. Principiellt sedt, har man dock anledning hoppas, att de erfarenheter som gjorts under utredande af dessa problem skall kunna bli till allra största gagn för museiväsendet i vårt land. Det afgörande momentet under dessa sträfsamma år inträffade emellertid, då styrelsen tog till sin hjälp en man, som sedermera blef muséets föreståndare, dåvarande intendenten vid Nordiska muséet Axel Nilsson. Denne visade sig vara rätter

Efter fotografi.

RUMSINTERIÖR FRÅN GAMLA SOCKERBRUKET I GAMLESTADEN, GÖTEBORG, FRÅN 1700-TALET.

KONSTSLÖJDMUSÉET

Fr. v : 1 O. 2. KINESISKA BRONS-URNOR.

3. LERVAS FRÅN DEN KINESISKA SUNG-DYNASTIENS TID.

karl att bringa saken till en lycklig utgång. Man måste säga, att det var en stor tur att Axel Nilsson kom just på den posten, både för den institution, som kräde hans hjälp, och för honom själf. Med de egenskaper som denne kraftigt utrustade man äger i en så sällsynt förening — praktisk fantasi, teknisk kunnighet, sund smak, en suggerande entusiasm och förmåga att vinna människor för sina syften, allt detta tillsammans med en driftighet utan allt för stora hänsyn — har Nilsson kommit att bli den som i första hand kan kallas det nya muséets skapare och som äfven lyckats sätta sin personliga prägel på det hela. Till detta har också starkt bidragit hans stora förmåga att för sitt verk tillgodogöra sig utomstående arbetskrafter, dock utan att själf förlora initiativet.

Främst gäller detta hans samarbete med den utmärkte konstnär, som fick i uppdrag att skapa höljet kring museisamlingarna: arkitekten Carl Westman. De moderna museibyggnadernas största svæhet brukar härröra just från bristande samförstånd mellan arkitekt och museiman. Detta voro både Axel Nilsson och Carl Westman klart medvetna om från första början, hvarför deras samarbete blef af så intim art, att man, då muséet nu står färdigt, mågenstädes har svårt att se gränserna mellan deras arbeten. Hvad som slutligen kanske mest påfallande gläder en i denna del, är hur broderligt besläktade Carl Westman och Axel Nilsson framträda som personligheter — samma helskurna saktighet, samma robusta frodighet och samma förståelse för knapp och sträng materialverkan. Det

ETT AF DE GRINANDE LEJONEN UTANFÖR KONSTSLÖJDMUSÉETS PORT.
(Kinesiskt original i marmor fr. Ming-dynast. tid.)

kraftiga tillskott som museiskapelsens personlighet fått från Carl Westmans storvulna och klara väsen kan inte heller nog uppska tas.

Det är emellertid Hjalmar Wijks medverkan i institutionens tillblifvelse, som ligger som förutsättning bakom både Nilssons o. Westmans insatser. Därför är Wijks namn det tredje af de mäns, som i främsta hand ha äran för att Göteborgs invånare och hela det öfriga Sverige i dag kunna ta det nya muséet i besittning och glädjas åt skönheten och karaktärsfullheten i hus och samlingar.

I ett kritiskt ögonblick trädde Hjalmar Wijk emellan och tryggade med en generös donation den

RYTTARSTATYETT.
(Graffynd).

Amatörfoto. W. Wiberg, Norrköping.
HERM MED PORTRÄTT AF F. STATS-
RÅDET C. SWARTZ, AF CARL MILLES.
I dagarne rest i parken utanför den till Norrköpings stad af statsrådet Swartz donerade statsbiblioteksbyggnaden. Utförd i grå granit.

Text till bild å sid. 829.

Barnens dagsfästligheter i Göteborg den 15—17 sept. gynnades af vackert höstväder och omfattades af den fäststämda allmänheten med den största välvilja, hvilken via alla de olika kanalerna för penninginsamlingen tillförde hufvudkassan ett rikt guld-tillflöde. Man hade dock tillfälle konstatera, att den för sin idoghet kända staden under dagens sedvanliga arbetstid bibehöll orubbad sin prägel af flit och allvar för att först efter slutadt dagsvärf under eftermiddagens sista timmar och mot aftonen med så mycket större beredvillighet gifva sig fästglädjen i våld. Utom de vanliga och från liknande fästligheter på olika platser i vårt land kända arrangemangen, bössinsamling, tombola, karnevalståg o. d. förekommo en del nya af publiken lifligt gouterade anordningar såsom marknad, utställningar, cabaret m. m.

tilltänkta byggnadens tillblifvelse, alltemellanåt har han sedan ekonomiskt understödt muséets utveckling — och, hvad märkligare är, alltid i rätta momentet. Som mecenat hör Wijk till det sällsynta slag, som personligen inte spara sig någon möda för att bringa till en lycklig utgång de företag, som han ekonomiskt stöder. I detta fallet har Hjalmar Wijk varit och är inte blott museistyrelsens ordförande och kassaförvaltare utan också en af de mest nitiska och intresserade deltagare i muséets installation, där han genom sin goda smak och sina solida kunskaper utöfvat en sund och god kritik och tagit mer än ett bra handtag.

Betydelsen af den nya institution, som härmed kommit vår stad och vårt land tillgodo, borde mänskligt att döma sträcka sig långt bort i framtidens perspektiv. — Hvad vi emellertid känna redan nu är att vi med Röhsska konstslöjdmuséet fått ett kulturinstitut, som fyller ett kännbart behof. I alla de konst- och kulturhistoriska muséer, som uppuxit i vårt land den senaste mansåldern, har den historiska synpunkten häfdats på ett sätt, som långt ifrån alltid låtit kulturföremålens skönhetsvärde komma till sin rätt. Härigenom ha muséerna kommit att gå miste om mycket af den lifgivande och impulsiva kraft, som det omedelbara skönhetsvärdet skänker ett känsligt sinne och den oändliga skatt af uppslag, som vackra kulturföremål hysa, har blifvit svåråtkomlig för dem som bäst borde kunna göra dem fruktbarande: konsthandtverkarne. Att mot en lätt antydd historisk bakgrund framhäva föremålens karaktäristiska skönhet — det är den genomgående princip, hvarefter Röhsska

Foto. Jäger, Sjöhm. Klische: Bengt Silfversparre.
IVAR HEDQUIST i en ny glänsroll som dansk baron i W. Norries i öfrigt tunna och obetydliga pjes "På rätt plats", i dagarne gifven på Dramatiska Teatern.

Amatörfoto. E. Gustafsson, Oscarshamn. Klische: Bengt Silfversparre.
"FINGERKROKENS" MÅSTARE, DEN NUMERA VÄRLDSBEKANTE TRÄSKULTÖREN PETTERSSON I DÖDERHULT (X). Ett af "Döderhultarens" mest populära arbeten är just "Fingerkrok".

konstslöjdmuseet är ordnad — vare sig det gäller kinesiska bronskulpturer eller svensk textilkonst. Må det bli till glädje och nytta både för den allmänhet och de handverkare, som komma dit för att söka skönhetens vederkvickelse och goda uppslag, och för de fackmän, som söka lära af de märkliga tekniska anordningar, som i så hög grad ökar dess museala betydelse.

HVAR 8 DAGS GÖTEBORGSFOTOGRAF.

Enligt Sjöströms.

1-3 INTERIÖRER. — 4-6. ÖGONBLICKSBILDER FRÅN INVIGNINGEN: Några af hedersgästerna: 4. Statsrådet Westman; 5, F. Riksantikvarien Montelius och öfverintendenten Möller; 6. Nationalmusei f. intendent d:r Looström.

GÖTEBORGS HÖGSKOLAS 25-ÅRS JUBILEUM.

HÖGSKOLANS REKTOR, PROFESSOR SYLWAN, HÅLLER HÄLSNINGSTALET OCH LÄMNA EN HISTORIK ÖFVER HÖGSKOLAN.

Främst vid X synes Kronprinsen. I fonden samtliga promovendi.

Bilden t. v.: KRONPRINSEN ANLÄNDER TILL BÖRSAN där bankett gifves för H. K. H. jämte Högskolans och studentkårens gäster m. fl.

Bakom Kronprinsen synes landshöfdingen frih. Lagerbring.

I öfrigt hänvisas till text å sid. 828.

Bilden t. h :
PÅ HÖGSKOLE-
TRAPPAN:

Promotor, professor Vising (1); hedersdoktorerna: Intendenten A. Nilsson (2); tonsättaren och dirigenten V. Stenhammar (3); intendenten, frih. E. Nordenskiöld (4); skriftställaren P. Hallström (5) och språkläraren J. A. Afzelius (6); S. Strömbom (7) ny-promoverad fil. d.r.

H. 8 Da STOCKHOLMSFOTOGRAF.

Kliché: Bengt Silfversparre.

RIKSSKYTTETÄFLINGEN I GÖTEBORG: Fältgudstjäns å Gustaf Adolfs torg. Främst general Uggla och närmast bakom honom täflingens ledare, major C. Rodhe. — Vid sidan härom: Den öfver Riksskyttetäflinge i Göteborg 1906 präglade medaljen (i förminskning). Härunder t. v: Mästerskytten Emrik Karlsson, Pelarne, Kalmar län; i. v: Grupp af skytte-segrare: Hallands läns skytteförbund. H. B. D:s Gbg:s-fotogr.

Riksskyttetäflingen i Göteborg, för hvilken vi redan i föregående nr i ord och bild redogjorde, afslutades den 10 sept., då bl. a. den med stort intresse mötsedda mästerskapsskjutningen ägde rum. Segrare blef Emrik Karlsson från Pelarnes skytteförening i Kalmar län. Efter fältgudstjänst på Gustaf Adolfs torg tågade skyttarne till idrottsplatsen Valhalla, där general Gustaf Uggla förrättade prisutdelningen.

H. B. D:s STOCKHOLMSFOTOGRAF. SKOLUNGDOMENS SKYTTEÄFLAN I STOCKHOLM: Generallöjtnant Malm förrättar prisutdelningen. Klubb: Kem. A.-B. Bengt Sjöbergare, Sthlm.-Gbg.

VÄRLDSKRIGET.

Händelserna på krigsskådeplatserna och hela det politiska och militära läget präglas af en växande dramatisk spänning. Ententens hammarslag på den tyska fronten i väster falla tungt och taktiskt sedan tio veckor tillbaka, och möjligen skall detta hamrande fortsättas ännu i månader, tills det antingen uppgifves som meningslöst eller får järnmuren att brista. Under veckan 10—17 sept. var det åter hufvudsakligen fransmännen som vunno terräng i *Sommeafsnittet*; norr om floden blossade kampen upp på nytt med synnerligen våldsam kraft. Engelsmännen eröfrade återstoden af byn *Ginchy* och rapporterade i veckans början en del andra framsteg; betydligare resultat vunnos emellertid af fransmännen, som under dagarna 12—13 ryckte fram i

Den 12 sept. mottog konungen i högtidlig audiens Mexikos nyutnämnda sändebud i Stockholm, Kristiania, Köpenhamn och Berlin, sennor *Rafael Zubaran Capmany* och dennes legationssekreterare, *M. Lera*, hvarvid ministern öfverlämnade sina kreditivbref.

terrängen söder och sydost om *Combles* ända till stora landsvägen *Péronne-Bapaume*, eröfrande byn *Bouchavesnes* på östra sidan af vägen. Framryckningen fortsattes den 13. I sin kvällskommuniké rapporterade franska generalstaben, att under de båda dagarna öfver 2,300 fångar tagits; bytet bestod för öfrigt i 10 kanoner och 40 kulsprutor. Den 13—14 riktade tyskarne (under kronprins Rupprecht af Bavern) häftiga motanfall mot de allierades linjer.

I *Verdundistriktet* utkämpades mycket heta strider på högra Meusestranden, hvarti artilleriet som vanligt spelade hufvudrollen.

På *Östfronten* var stridsverksamheten mindre. Ryskarne anföll på *Stochodlinjen* och i trakten af *Halicz*; i *Galizien* — mot ärkehärföring Karls trupper — visade de åtmin-

—Forts. å sid. 841.

T. v.:

EX. RAFAEL ZUBARAN CAPMANY (X) afhämtas till audiens hos konungen af introduktören för främmande sändebud, greve Adam Lewenhaupt.

H. 8 D: STOCKHOLMSFOTOGRAF.

T. v.: GREFVE STEFAN TISZA (X), den i dessa tider ofta omnämnde ungerske premiärministern, i samtal med ungerska deputeradekammarens president, Paul Beöthy. — T. h.: HALIL BEY, Turkiets utrikesminister, som numera och tills vidare är bosatt i Berlin. Efter fotografier.

FALLNA PÅ SIN POST.

Foto Blom, Västerås. *Åskådning på flygförhöret*

KAPTEN G. BROBERG,
genom olyckshändelse dödad under pågående
pistol-skjutöfningar den 9 september.

son till framlidne arkitekten J. A. Westerberg och hans äfven framlidna maka, var vid sin död 37 år gammal. Sedan 1899 har han varit verksam som affärsman i England och var bosatt i närheten af London. Han har såsom frivillig deltagit i kriget och innehade officersgrad. Utom maka och två barn i England äro hans syskon de närmast sörjande.

En upprörande dödsolycka inträffade den 9 sept. vid det i Västerås förlagda Västmanlands regemente. På morgonen nämnda dag försiggick under ledning af kapten G. Broberg pistolskjutning till häst för officerare mot mål i terrängen vid regementets skjutbana utanför Västerås. Genom förbiseende kom kapten Broberg att passera i skottlinien för skjutningen och träffades därvid af en kula i hufvudet. Den svåra blesyren medförde efter några timmar döden.

Den så sorgligt förolyckade officeren, som var född 1878 utnämndes förliden vår till kapten samt var känd som en synnerligen intresserad och duglig militär.

*

Enligt ingången underrättelse har köpmannen *Georg Herbert (Bertie) Westerberg* den 4 september fallit under striderna i Frankrike.

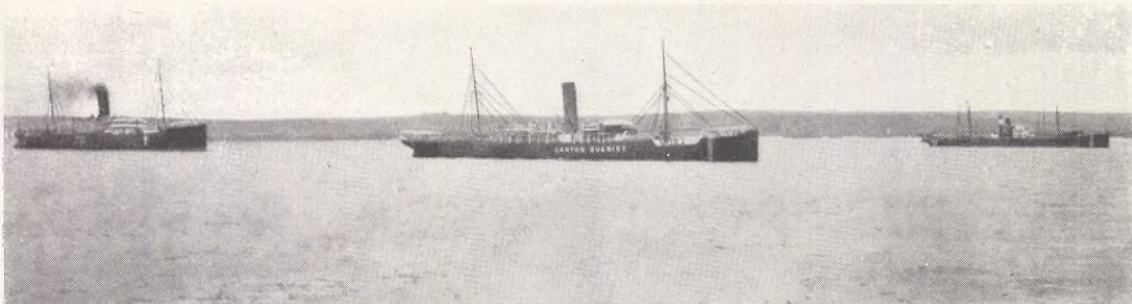
Westerberg, som var född i Göteborg.

G. H. WESTERBERG, af en känd Göteborgssläkt; sedan en del är naturaliserad engelsman och nyligen stupad vid Väs fronten.

DEN I ENGLAND FÖROLYCKADE ZEPPELINARENS BESÄTTNING JORDAS UNDER MILITÄRA HEDERSBETYGELSER AF ENGLISKA FLYGK*REN. Öfverst: Kistan med stoftet efter flygskeppets befälhafvare bäres af engelska flygofficerare. Därunder: Vid besättningens massgraf under tystnad — "but no one felt sorry". — Närmare om denna katastrof i föregående n:r.

VY FRÅN KIRKWALLS REDD. I midten svenske årgaren "Canton".

En vän till H 8. D. skriver: "Återkommen från en tripp till U. S. A. sänder jag Eder härmed några bilder som jag med risk af min frihet knäppte vid uppehållet i

Amatörfotograf

Klick: Bengt Silfverparre.

"STOCKHOLMS" SVENSKA POST BESLAGTAGES AF ENGELSMÄNNEN

Kirkwall och hvilka jag tror skola intressera H. 8. D:s läsare". — Red. är förvissad därom och tackar härmed insändaren, hvilkens namn vi af själfklara skäl ej vilja uppgifva.

*

"Palais de Venise", det magnifika österrikisk-ungerska ambasadhotellet i Rom beläget helt nära Vatikanen, kvarhölls af Österrike — enligt påstående från italienskt håll — orättmätigt och i strid mot fredsvillkoren med Italien 1866 och har det senare landet genom ett dekret af 26 aug. d. å. beslagtagit palatset. — Ursprungligen var detta

ENGELSK BÅT VID SIDAN OM "STOCKHOLM".

T. v.: "PALAIS DE VENISE", österrikisk-ungerska ambasadhotellet i Rom, nylit en beslagtages af italienska staten.

efter fotografen

Klick: Bengt Silfverparre

säte för republiken Venedigs beskickning vid påvestolen. När Österrike 1866 så måste öfverlemna Venedig, underlät det att samtidigt lämna "Palais de Venise" till Italien, som dock i egenkap af republikens rättmätige aritagare också var själfskrifven ägare till palatset.

Pique Royal, den å kapplöpningsbanan vid Lindarängen den 10 sept. störtade 6-åriga fullblodshingsten efter Picador—Madame Roberto, hade å både fäderne- och moderne-sidan att räkna synnerligen goda anor.

På svenska och danska turiferna har hingsten med gentlemannaryttarne, kapten Hallenborg, Löjtnanterna Wiedesheim-Paul och Baron von Blixen-Finecke, och med jockeys i sadeln på såväl släta som hinderbanan hemfört åt ägaren, major Chr. Gernandt, många vackra och värdefulla pr.s.

Ett oblidt öde har i förtid stäckt den vackra och tappra hingstens löftesrika framtid till sorg för såväl ägaren som för uppfödaren,

Efter fotografi. *Stadst. Bengt Sjöberg*
 "PIQUE ROYAL", den segerricke kapplöparen som vid löpningsbanan å Lindarängen den 10 sept. på ett uppseendeväckande sätt och på grund af förgiftning — sannolikt blodförgiftning — störtade.

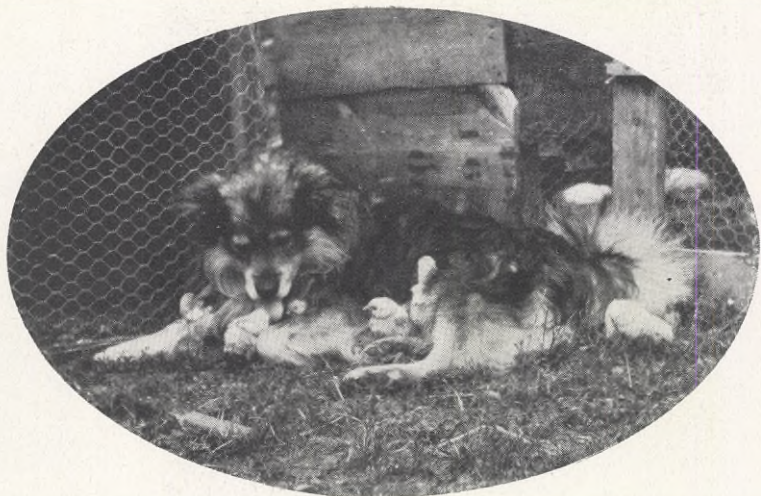
landtbrukare A. Olsson, Rinkaby och för tränaren A. Thorngren samt i öfrigt för alla kapplöpningsportens vänner å båda sidor om Sundet.

Bilden visar Pique Royal som treåring under träningen för skandinaviska Derbyt.

*

Hunden som kycklingskötare! Tippo är en lapphund, för hvilken det ej finnes något större nöje än att skydda de små, det må nu vara ett föl eller en kyckling. Hans förfäder ha i generation efter generation vaktat öfver renkalvar; de närmaste förfädren ha dock bifvit omplanterade i sydligare klimat, och så har Tippo kommit till en Öländsk gård, där vi se honom med en kull små kycklingar.

Bilden tillhör den serie "tattor ur djurens lif", hvilka muntligen beskrifna, säkerligen af de flesta kallas för "rötmånadshistorier", men hvilka, visade på den fotografiska plåten, ej blott måste erkännas verklighetstroga utan också äfven hos den minst förstående väcka varma känslor för djuren.

Amatörfoto. G. Sjögren, Nyberg.

HUNDEN SOM KYCKLINGSKÖTARE.

Stadst. Bengt Sjöberg.

I Lyckås' trädgård nära Jönköping blommar i år en agave americana, känd under benämningen den amerikanska eller holländska aloën. Denna växt behöfver här uppe i Norden 40 å 60 år för att blomma. Enligt uppgift skall Lyckås-exemplaret vara ca 100 år. Det har en höjd af 5,65 meter och bär 3,600 blomknoppar, hvaraf dock endast de nedersta och största torde komma till full utveckling.

BLIF MEDARBETARE I HVAR 8 DAG.

Skrif aldrig och fråga först — tid går därvid förlorad — utan insänd hvad Ni tror lämpar sig för tidningen, vare sig berättelser, uppsatser, eller goda fotografier af tilldragelser för dagen

EN 100-ÅRIG ALOË I BLOM. — Amat.-foto. K. A. Nilsson, Lilljeholmen

TSAR NIKOLAS HOS SINA TRUPPER.

Från Petrograd emottaga vi just en samling ypperliga och intressanta fotografier från en af tsaren nyligen företagen inspektion af olika truppslag och återgifva här och å nästa sida några däraf. — Här synes öfverst en bild när tsaren passerar fronten af ett kosackregemente i dess pittoreskt vilda utstyrel; därunder tsaren och den lille storfursten-tronöljaren vid en defilé. På nästa sida en ögonblicksbild af tsaren i samtal med en medaljerad soldat.

Forts fr. sid. 837.

stone i veckans början föga lust att inlåta sig i större företag. Den 13 gjorde de emellertid ett massanfall sydost om Zabio, hvilket afvisades, striderna där fortforo ännu vid veckans slut.

Viktigare händelser inträffade längre söderut på rumäniska och Balkanfronterna. Staden och fästningen *Silistria* eröfrades af Mackensen den 10. Rumänerna hade i tid dragit sig undan, hvarför bytet här blef mindre än i Tutra-kan. Eröfringen har i hvarje fall stor strategisk betydelse och kommer att mycket försvåra de rysk-rumäniska truppernas ställning i Dobrudscha.

På rumäniska nordfronten fortsatte österrikarne sin reträtt i *Siebenbürgen*. Sedan tyska trupper den 13 inledt strider med rumänerna i trakten af *Hermannstadt*, kan reträtten anses afslutad; rumänerna hade på sista tiden blott med en viss försiktighet marscherat fram.

Den så länge väntade offensiven från Salonikihället blef nu en nödvändighet. De allierades orientarmé, som beräknas till 400,000 man, har slutligen som det tycks på allvar satts i rörelse af general Sarrail. Hur landet här ligger efter de första striderna är svårt att bedöma. Enligt ententerapporter ha fransmän och engelsmän haft framgångar, särskildt väster om Vardar i trakten norr om Majadag, där bulgarernas ställningar på en front af

EFTER ORIGINALFOTOGRAFIER.

TSAREN OCH HANS UPPVAKTNING HEDRA EN MEDALJERAD SOLDAT. (Se föregående sida). — Efter originalfoto.

3 kilometer eröfrades den 11. På Strumafrenten gjorde engelsmännen några framsteg.

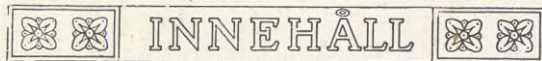
I samband med dessa händelser i Macedonien inträffade en mycket egendomlig oblodig krigsepisod. Den grekiska armékåren i *Kavala*, som genom bulgarernas framryckning kommit i en fullkomligt ohållbar situation, kapitulerade, ehuru stående på fullt neutral fot; hela armén "tillvarotogs" och sändes till Tyskland.

Från italienska fronten meddelades ingenting af någon större betydelse.

I *Grekland*, som ju till namnet ännu står utanför kriget, råder den största villervalla och anarki. *Zaimis*, ministerpresidenten, har nu afgått, hvarpå kungen anmodade *Dimitrakopulos* att bilda en ny regering, hvilket denne emellertid afböjt.

VECKANS PORTRÄTTGALLERI

måste på grund af den stora tillströmningen af aktuellt bildmaterial öfverstå till nästa nummer.

Göteborgs Högskolas tjugofemårsfest. — Röhsska konstslöjdsu-seets invigning. — Riksskyttetäflingen. — Barnens dag i Göteborg. — Världskriget. — Tsar Nikolas. — Bilder till den svenska och utländska dagskrönikan

Med detta nummer avslutar H. S. D. sin 17:de årgång för att i och med det nästföljande börja sin

18-DE ÅRGÅNG.

Under alla dessa 17 år har tidningen orubbligt följt en och samma programriktning, likväl utan att stelna i någon som helst ensidighet. Och under dessa år har H. S. D. blifvit alltmer känd och erkänd — därom vittnar oförtydligt en ständigt ökad anslutning från prenumeranters sida. Att nu änyo i detalj genomgå detta program torde vara helt öfverflödigt. Vi nöja oss med att rekapitulera sålunda:

De yppersta illustrationer till dagens händelser genom det bästa fotografiska material som står att få i in- och utlandet; biografier och porträtt af svenska män och kvinnor som genom insats inom kulturella eller praktiska områden i särskild grad göra sig förtjänta om vårt lands framåtskridande, samt god svensk litteratur jämte en omväxlande förströelseafdelning.

Inom ramen af detta omfattande program har H. S. D. ägnat en oafvärd uppmärksamhet åt tidskriftens förkoffran i hvarje afseende och att denna vår sträfvan följes af allmänhetens intresse därom ha vi oförtydbara bevis.

H. S. D. har gifvetvis lika litet som andra tidningar eller hvem och hvad det vara månne gått fri för den pockande dyrtiden. Följden har trots vår långvariga motsträfvighet häremot blifvit en prisförhöjning som vi dock äro förvissade skall med förståelse mottagas.

Med afseende å det nya priset hänvisa vi till tillkännagifvande å sid. 829.

Redaktionen.

Eftertryck af text eller illustrationer i HVAR 8 DAG utan angifvande af källan förbjudes vid laga påföljd.

För Berättelser och Historietter gäller ovlkorligt förbud.

F. A. B. HVAR 8 DAGS TRYCKERI. GÖTEBORG.